

Ny styrning av välfärden

Ardalan Shekarabi, civilminister

Dom. Landstingets upphandling underkänns

Vård av tortyroffer kvar hos Röda korset

Röda korset får behålla vården av tortyrskadade.

Förvaltningsdomstolen underkänner landstingets upphandling.

Jessica Ritzén

jessica.ritzen@dn.se

● Verksamhetschefen Monica Brendler Lindqvist är glad över domen som gör att Röda korset kan

fortsätta att bedriva vården för tortyr- och svårt krigstraumatiserade i ytterligare fyra år.

– Det känns fint att kunna ge lugnande besked till våra 400 patienter som varit mycket oroad för vad som ska hända med verksamheten, säger Monica Brendler Lindqvist.

Röda korset förlorade förra året upphandlingen av vården till företaget Wemind men överklagade beslutet.

Förvaltningsdomstolen gick på Röda korsets linje och underkänner landstingets upphandling. Bland annat för att Wemind varken uppfyllde kraven på erfarenhet eller kapacitet för den här typen av specialiserad vård. Domstolen kräver därför att Weminds anbud förkastas.

– Vi vet att Röda korset bedriver en väldigt bra verksamhet och kommer självklart att följa domstolens beslut, säger sjukvårdslandstingsråd Birgitta Rydberg (FP).

Ni får skarp kritik för att ha misslyckats med upphandlingen?

– Vi har inte slarvat i upphandlingen. Men om domstolen konstaterar att landstinget fattat ett beslut som inte är korrekt ska vi naturligtvis följa det.

Var det lägsta pris som avgjorde upphandlingen?

– Det har inte varit en ren prisupphandling om lägsta pris. Weminds anbud var lägre, men det skilde bara cirka 285 000 kronor.

Fyrtio procent av upphandlingen baseras på kvalitet och 60 procent på priset, säger sjukvårdslandstingsrådet Birgitta Rydberg.

Företaget Wemind har inga planer på att överklaga domen.

– Vi kommer inte att överklaga domen. Vi vill inte bidra till att förlänga patienternas osäkerhet och otrygghet genom att ytterligare dra ut på processen, säger Urban Petersson, vd för Wemind.

Källa: DN 2012-02-11

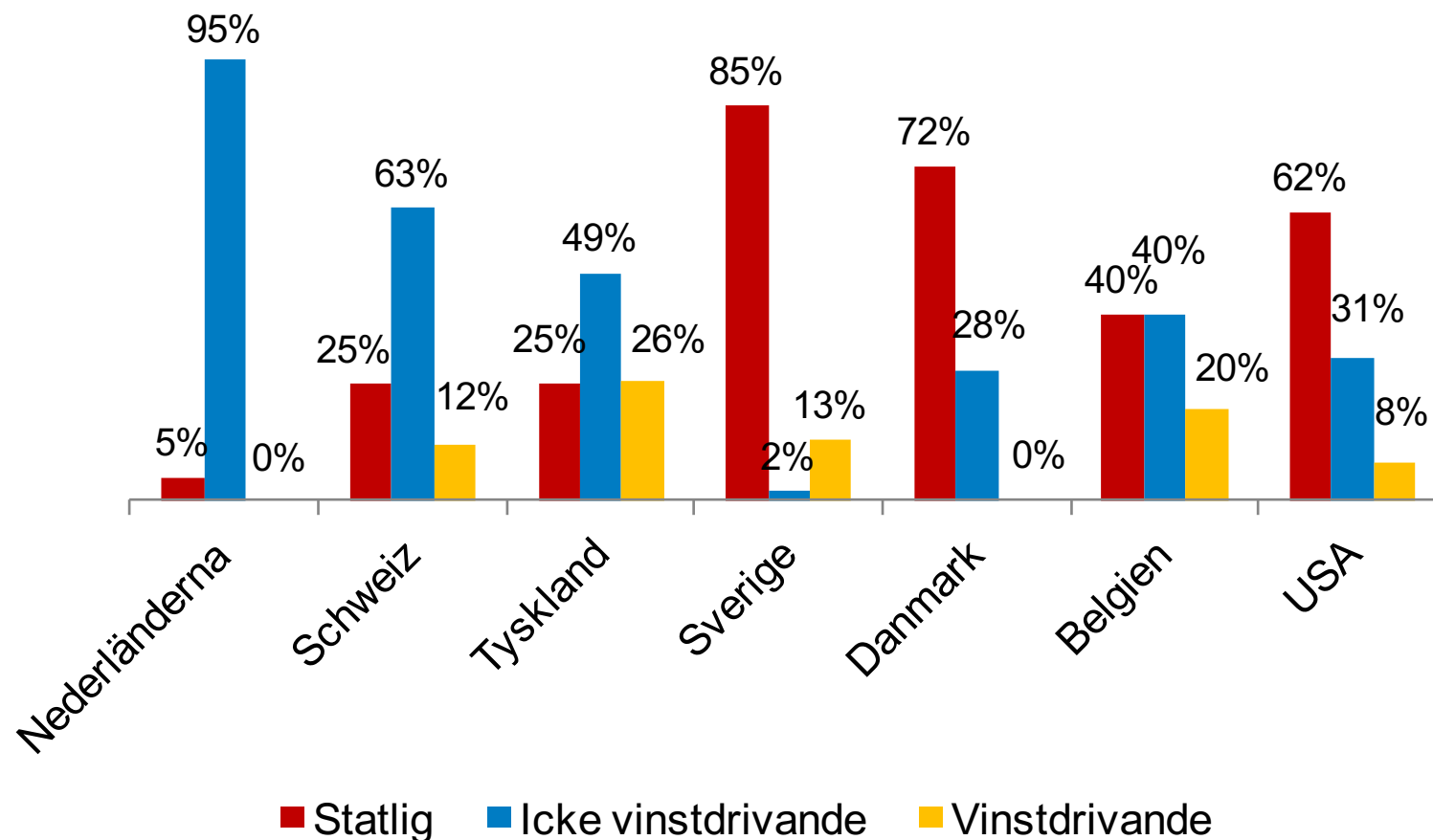
Från en extrem till en annan

- Från byråkrati till en av världens mest avreglerade marknader på drygt två decennier
- Syftet med reformerna var bl.a. en mer effektiv resursanvändning, bredare tjänstebud och bättre brukaranpassning
- Förändringarna har gett både önskvärda och icke önskvärda effekter
  - Ökad valfrihet
  - Styrning mot kostnadsbesparingar snarare än kvalitet

Välfärden – ingen vanlig marknad

- Välfärdstjänster är mångdimensionella där kvalitet är svårt att definiera
- Brukarna är i informationsunderläge och inte sällan i en utsatt situation
  - Svårt att upphandla god kvalitet
  - Risk för att aktörer sänker kvaliteten för att öka sin vinst

Låg andel idéburna i svensk omsorg

Källa: Varför är det så få idéburna organisationer i välfärden? Tillväxtverket, 2012

Minutjakt och ökad administration

Exempel på arbetsschema i hemtjänsten

Kontoret	12:28	Möte
Brukare 1	13:29	Lunch, göra mat och diska ev sopor
Brukare 2	14:06	Mat. Något att äta med sällskap
Brukare 3	14:33	Lunch och disk
Brukare 4	14:54	Mat
Brukare 5	15:18	Mat. Smörgås, social stimulans
Brukare 6	15:46	Kaffe och smörgås
Kontoret	16:04	Dokumentation

Källa: Kommunal/Akademikerförbundet SSR (*Matlåda – med eller utan samtal?* 2013)

Ett välfärdspolitiskt dilemma

- Behovet av granskning och uppföljning finns även i välfärdsmodeller utan vinstintresse. Men:
- Vinstintresset ökar behovet av att mäta och granska
  - När det finns mycket att vinna på att sänka kvaliteten måste den granskas extra noga
- Detaljstyrning

Detaljstyrningens konsekvenser

- NPM:s paradox: detaljstyrning minskar innovativitet och kreativitet, just det som marknaden skulle bidra med
- För att hantera målkonflikter krävs att de som jobbar i välfärden har handlingsutrymme, annars finns risk för olämpliga beslut

Utvecklad styrning av offentlig sektor

- **Utvecklad styrning i offentlig sektor med medarbetarnas kunskap i centrum**
- **Översyn av utvärderingsmyndigheterna**
- **En lärande förvaltning**

Avslutande ord